XI. évfolyam Zombor, csütörtök 1892. május 26-án. 43. szám.

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
A bajai utczával szemközti Falcione-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanitóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Állami anyakönyvek.

Az ugynevezett „elkeresztelési vita," — mely tulajdonkép szelid mederben folyó államböleselkedéssé lett, — élénken szóló vád a kormány szabadelvűsége ellen.

A híres „februári rendelet" nem volt egyéb, mint félénk kikerülése annak az égető kérdésnek, mely az elkeresztelési miseriákból származott.

Ha Csáky gr. helyett akkor igazán szabadelvű s bátor reformer ül a ministeri székben: ugy a rendelet soha se születik meg, hanem benyujtatik a helyett egy törvényjavaslat az állami anyakönyvezésről.

Ez azonban erejét meghaladó feladat lett volna Csáky grófra nézve, a helyett mereven akart ragaszkodni a rosz törvényhez, mentegetve magát azzal, hogy a törvény ha rosz is, törvény.

Egy szabadelvű kormánynak azonban nem szabad rosz törvénybe kapaszkodni, hanem a mint megismeri a hiányt, legott elő kell állania a javitással.

Igy azonban gr. Csáky rövidlátó módra a törvényt hajtván végre rendeletével, az egész anomaliát föltárta a világ előtt s hátramaradottságunk egész szennye fölszinre vergődött.

Megtudtuk azt, hogy van egy törvény Magyarországon, mely homlokegyenest ellentétben áll a katholika vallás dogmáival.

Megtudtuk, hogy ez a törvény irott malaszt volt, s kell, hogy irott malaszt legyen!

S megtudtunk még sok egyebet.

Számtalan homályban lappangó abszurditás fölszinre került.

Az elkeresztelési kérdésekkel összebonyolitva látjuk a házasság viszásságait Magyarországon.

Itt ugyan tiltva van a bigamia, de azért megesik, hogy valakinek törvényesen el nem választott három felesége is van, anélkül, hogy bigamiában leledzenék.

És ez jól illik ahhoz a református vallásúhoz, a ki anyakönyve szerint katholikus, s Bécsben zsidóvá lett, a mi Magyarországon érvénytelen.

Mind e visszáságot nem lehet ministeri rendelettel, törvénymagyarázattal, hosszu parlamenti vitákkal elütni, hanem az alkotás terére kell lépni s ez a baj!

Mert itt nem annyira alkotó erőre, mint inkább erkölcsi bátorságra volna szükség, de azzal a Szápáry-kabinet tagjai nem rendelkeznek.

Az állami anyakönyvelés s a polgári házasság nem uj találmány s azzal nem kell immáron utat törni, mert nincs olyan művelt ember a világon, a ki ne ismerné külföldről.

Magyarország parlamentje se ellenezné igazi szabadelvű szellemben történő behozatalukat.

Kitől fél tehát a Szápáry-kabinet?

Egy hatalomtól, melynek erejét még nem próbálta ki senki Magyarországon?

A katholikus Magyarország kormánya méltán fél attól, hogy a mint a polgári házasság behozatalával áll elő, — kezdetét veszi az a harcz, melyről nem tudja, hogy kinek győzelmével fog végződni?

S a piros bársony-szék birását egy Szápáry-kabinet nem teheti ki semmiféle risikónak. —

Ez itt a kérdés.

Lehet, sőt valószinű, hogy a szabadelvű Magyarország megdönthetetlen erkölcsi támaszt fog annak a kabinetnek nyujtani, a mely a polgári házasság behozatalát valósitja meg, de az is lehet, hogy egy elhárithatatlan orvtámadás kirántja az ily kormány alól a bársony-széket.

Innen a habozás.

Tisza Kálmánban volt annyi bátorság ily merész reformokat feszegetni, bár férfias bátorsággal ő se állott ki azokért a küzdtérre, — de a Szápáry-kabinet pengetni se meri azokat.

Pedig a kik Szilágyi Dezsőben hittek, azok hitük legelső dogmájaként látták a polgári házasságot ministersége első évében megvalósulni. Szilágyi azonban lassan-lassan eltörpül a nagy szólamu, de vékony pénzű államférfiak sorában, s felőle elfogja mondhatni a krónikás:

Volt egy igazságminisztere Magyarországnak, a ki igen sokat s igen szépen beszélt."

Csáky gr. azonban kezdettől fogva se látszott egyébnek mély bölcsességű, de akaraterő nélküli férfiunál, a ki mágnás létére sokat tanult, de ugy látszik nem számitott arra, hogy valaha egy ország vallás- s közoktatásügyének vezetőjévé lesz.

A szőnyegen forgó kérdést is azzal oldja meg a Szápáry-kormány, hogy:

„Ejh, ráérünk arra még!"

Országgyűlési napló.

— **Május 21-én.** — A képviselőház mai ülésén megint szóba került a Klapka-ügy. Csanády Sándor hozta fel, meginterpellálva a házelnököt, hogy a képviselőházra mért nem tüzette ki a gyászlobogót. Bánffy azt felelte, hogy ezt a ház ily értelmű határozata nélkül nem tehette, minthogy Klapka nem volt a törvényhozás tagja. Ezzel a inczidens békésen el volt intézve s a ház áttért a kultusz-budget tárgyalására.

Sághy Gyul, a ki elsőnek szólott, tisztán az elkeresztelési kérdéssel foglalkozott. Bizonyitotta, hogy az elkeresztelési rendelet törvénytelen, másrészt helytelen, sőt nem is végrehajtható. A miniszter orvossága, a részleges polgári anyakönyvvezetés, rosszabb magánál a bajnál s a gyógyitást csak az igazi szabadelvűség adhatja meg, az 1868. évi 53. tc. reviziójával, esetleg a teljes vallásszabadsággal. Ezért az Irányi hat. javaslatát elfogadja. Ifj. Szász Károly, a ki ezután beszélt, a rendeletet törvényesnek, a törvényt helyesnek tartja s annak a megváltoztatását már csak azért is ellenzi, mert az megbolygathatná az Erdélylyel való uniót (!). A vita utolsó szónoka Györffy Gyula volt,

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

A szerencse gyermeke.

— Orosz után: Spanyol József Imre. —

„Micsoda borzasztó idő!" szólt Szinaida, „valódi őszi idő..."

A képes angol lapot térdére bocsátá és oly arczot vágott, mint egy daczos gyermek. Wladimir nem hallotta, hogy mit beszél feleségе. Nagyon el volt foglalva, a külföldi póstabélyeget iparkodott levakarni, a mely a „Revue des deux mondes" egy néhány sorát eltakarta.

„Micsoda rémitő idő! ismétlé Szinaida és hirtelen meghara gudott férjére: „Hát nem tudsz nekem felelni! Egy más férj a te helyedben azon iparkodnék, hogy feleségét minél jobban mulattassa s vele beszéljen és te egy órája már még egy árva szót se szóltál! Ha ezt tudom, mindenesetre elmentem volna a szinházba."

„Én is", felelte Wladimir jóságos mosolylyal, „de ma csupa ismert darabokat játszanak, a melyeket mi már egynéhányszor láttunk. S véleményem szerint, ha az ember unatkozni akar, mégis csak jobb, ha otthon unatkozik, mint máshol. — Nem, nem tudom kivakarni" — s aztán tovább vakarta a „Revuet" épen a legérdekesebb részét piszkolták el.

Az asztalra könyökölt, félre tette a könyvet s gyönyörrel tekintett nejére. Wladimir erős, széles vállu, termetes férfi volt, mintegy 30 esztendős, erősen barna és egy kissé vad kinézésű, annál is inkább, mert arcza majdnem egészen sűrű, rövidrevágott szakállal volt benőve, mely láthatólag e leggondosabb ápolás daczára sem akart illeszkedni. De hangja lágy és kellemes volt, szeme élénk és szelid, mozdulata lassu és óvatos, mintha állandóan attól tartana, hogy valakit meg ne ijesszen vagy véletlenül meg ne lökjön.

Szinaida ujjaival csintalanul csattogott. Férjének szerelmes pillantásait sohasem tudta nevetés nélkül nézni. Iránta való szeretetének főoka Wladimir változtathatatlan jószivűsége volt. Ha jó kedvében volt, megfogta őt kezénél s körben forgott vele, fejedelmi gyönyörrel telve el a pompás játékban.

„Mily komikus vagy te!" mondá Szinaida. E mondattal kezdődött rendesen férjével való beszéde; „Mily komikus vagy te. Én a magam részéről inkább ezredszer hallgattam volna meg „Fauszt"-ot . . . ez mégis csak jobb, mint itthon ezredszer unatkozni . . .

„Nos, nem is ezredszer! . . . Szina, hiszen csak négy éve vagyunk házasak!"

Szinaida elégülten mosolygott.

„Mily komikus vagy te! Valóban, négy év előtt keltünk egybe és néha mégis ugy tünik fel nekem, mintha azelőtt nem is éltem volna . . ."

Tényleg, csakugyan egészen megfeledkezett a multról, a mikor ő bár csinos, de nagyon szegény leány volt, a kinek ugyan sok tisztelője, de kérője egy sem volt. A nélkülözés, az örökös takarékosság napjai gyorsan tüntek el emlékezetéből. Bár néha rá is gondolt nagybátyjára, a ki őt mint árvát felnevelte, de ez csak röpke, felületes gondolat volt. Hiszen épen nem volt neki kellemes a multra gondolnia. Élete huszadik évéig semmit sem volt vidám, mert hát minden garast tiszszer is meg kellett forgatnia s csakis arra gondolnia, hogy takarékoskodjék és nyomorogjon. A nagybácsi mindennemű kiadásnál sóhajtozott és nyögött s már a kiadásra való puszta gondolatnál is borzasztó aggodalom szállta meg. Természetesen, mert hiszen alig volt valamicskéje s napról-napra élt s minden gondját csakis unokahuga nevelésére forditotta. Hirtelen ment ő férjhez. Ez egészen váratlanul történt. Oblawin Wladimir gazdag, szelid, s őrülésig szerelmes volt. A megismerkedés első napjától kezdve egy hónapra rá ülték meg nagy fénynyel a menyegzőt. A fiatal pár természetesen külföldre utazott, néhány hónapot Párizsban és Spanyolországban töltött, aztán visszatért Oroszországba, átélt egy egész hónapot Oblawin birtokán s végre Péterváradon letelepedett . . .

Mintegy félesztendeje éltek most itt, a nélkül, hogy valamit is csináltak volna, absolute minden dolog nélkül. Látogatásokat fogadtak, viszonozták azokat, látogatták a szinházat, bálokat, diner-t, souper-t rendeztek s nagyon sok pénzt költöttek . . . és evvel ugy eltöltötték idejöket, hogy csak ritkán unatkoztak. Ritkán is nyult Wladimir kézirásához s ritkán toldott a jövőben bizonyosan híressé leendő „A mai mező-gazdaság balsikerének okai" czimű művéhez néhány sort . . .

„S mégis oly nagyon, nagyon boldogok vagyunk!" jutott Szinaidának hirtelen eszébe.

„Rendkivülien boldogok!" ismételte gondolatban s mosolyogva tekintett szerető férjének jóságos szemeibe. A ki ugyanazt gondolta és örült, hogy az élet oly pompásan volt berendezve. Szerették egymást, gondjuk nem volt s nagyon gazdagok voltak. Ilyen élet nincs mindenkinek megadva.

Igy álmadoztak s nem is hallották, hogy a szolga a szobában megjelent. Csak akkor pillantottak fel, a mikor az már jelenté:

„Dobroff úr kérdezteti, hogy a nagyságos asszonnyal lehet-e beszélnie?"

„Mi? Ki? kérdezte mindkettő egyszerre s aztán elkezdtek nevetni.

„Dobroff ur", kezdte ismét az inas, de Szinaida félbeszakitá őt:

„Jól van, hallottuk . . . Vezesse az első szalonba s mondja meg, hogy azonnal jövök . . ."

„A mint a szolga eltávozott, férjéhez fordult:

„Mit gondolsz? Mit jelent a nagybácsi e váratlan látogatása?"

„Hm . . . nem tudom. Nem tudom fölfogni. Valószinüleg üzleti dolog . . ."

„Mily komikus vagy te. Természetesen üzleti ügy. Egész esztendeje nem volt nálunk és most hirtelen . . . ez este . . .

Gondteljesen ránczolta össze homlokát, mintha kellemetlen társalgásnak nézne eléje. Wladimirnek végre egy gondolat jutott eszébe, nejéhez hajolt s azt suttogta:

„Ha valamire szüksége volna, légy oly jó s ne tagadd meg tőle . . . oly sokat tett érted. Ezt nem szabad elfelejteni . . ."

„Hagyj föl! Jobban tudom én azt, mint te!" szólt türelmetlenül közbe, „te oly jó vagy, hogy képes volnál egész vagyonodat odaadni. Természetesen valamit kérni akar, érzem . . . No, majd meglátjuk."

Felemelkedett s könnyed lebegő léptekkel az első szalonba ment, egyike a legkedvesebb miniatur-nőknek, utközbe önkénytelenül tekintve minden tükörbe, gyönyörködve kellemében s rokonszenves kis arczában.

Nagybátyja Dobroff Szergius, mintegy hatvan éves öreg ember, a pamlagon ült s ügyetlenül az asztalra támaszkodott.

Nagy, széles ember volt ő, a ki az emberre nevetséges és szánalmas hatást gyakorolt egyszerre. Ugy látszik, ezt ő maga is tudta s ezért volt zavarban.

(Vége köv.)

kinek a nemzeti politikáról, a közoktatás államosításának szükségéről, a kath. autonómiáról s elkeresztelési kérdésről való magvas fejtegetéseit az egész ház megérdemelt figyelemmel hallgatta, míg a szélsőbal egynéhány orthodox kálvinistája, főképpen Madarász Imre, hangosan türelmetlenkedett.

Ezzel a vita folytatása hátfőre maradt s az ülés végén a ház kérvényeket intézett el.

— **Május 23-án.** — Az elkeresztelési vita során a képviselőház ma négy érdekes beszédet hallott. Neumann Armin magvasan és magas szempontokból tárgyalta az állam és egyház közti viszony kérdését, kívánta az egyházi hatalomkör meghatárolása mellett a vallásszabadságot s végül a zsidók recepciója érdekében beszélt. Elismerte, hogy a kérdés megoldása bonyodalmas részletekkel jár, mindez azonban nem akadályozza a recepciónak törvényben való elvi kimondását. Bujanovics Sándor tartalmasan szólott az összes függő egyházpolitikai kérdésekről: az elkeresztelési ügyről, a revizióról, az autonómiáról és a kongrua-rendezésről. Nagy feltűnést keltett Tódor József, a ki exkluziv klerikális álláspontról tárgyalta az elkeresztelési kérdést.

Az ülés végére maradt Horánszky nagy beszéde. A gyökeres orvoslást ő is csak az egyházpolitikai kérdések gyökeres megoldásában látja, még pedig a szabadság s az egyenlő kötelesség alapján. A mai helyzet azonban nem alkalmas ily reformra, mely különben is a családjog előzetes kodifikálását tételezi föl. Szükség van tehát egy ideiglenes modus vivendi-re s ha a kormány a részleges polgári ányakönyvezést tartja ilyennek, nem akarja utját állani. Ő azonban ennek a révén ujabb komplikációktól tart s épp azért egy más megoldási módozatot is ajánl a kormány figyelmébe. Kijelentette, hogy csatlakozik Irányi határozati javaslatához és támogatja a zsidóreczepcziót. E részbeli nézeteit azonban az idő előhaladt volta miatt bővebben nem fejthette ki.

Baross, Fiume és a keleti kereskedelem.

Magyarország kereskedelme egész a legujabb időig nem tartott lépést az ország általános gazdasági fejlődésével. Kereskedelmi tekintetben hazánk nagyrészt még röviddel ezelőtt is nem volt egyéb, mint osztrák dependencia. Annak éles látását, kit a kérlelhetlen halál oly korán elragadott tőlünk, Baross Gábor gondoskodó szemeit nem kerülte ki e megszégyenitő s veszedelmes állapot. Az ő kitüntető vas iniciativájával fogott e baj orvoslásához ugy egy évvel ezelőtt: egy társaságot alapitott, melynek feladata, a magyar kereskedelem emancipációja az egész vonalon. A magyar behozatalt Triesztből Fiuméba szoritani, a Kelet nyers terménybeli kivitelét Magyarországon keresztül terelni: ez volt a feladat, melyet Baross a magyar kereskedelmi részvénytársaság elé tűzött. Ez intézmény megteremtőjének — fájdalom! — nem adatott meg, hogy megérje az eredményeket, melyet a társaság a termékenyitő impulzusok folytán, melyeket tőle kapott, már egy év után felmutatni képes. A társaság első közgyűlése pedig alkalmul szolgált, hogy bemutassa hódolatát a megboldogult emléke iránt: báró Nikolics Fedor igazgatósági elnök a következő mélyen átérzett szavakkal nyitotta meg a gyűlést, melyek minden jenlevőre a legmélyebb benyomást tették:

„Tisztelt közgyűlés! — Közgyűlésünket előkészitő munkálatink közepette lepett meg bennünket a lesujtó hir, hogy Baross Gábor, kereskedelemügyi magy. királyi miniszter meghalt. Az egész ország mélyen megható módon és páratlan egyhangusággal adott kifejezést a lánglelkű hazafi és államférfiu elveszte feletti fájdalmának.

Társulatunk, mely büszkén vallhatja, hogy Baross Gábornak egyik alkotása, és hogy működésének irányát is ő jelölte ki, sokszorosan érzi az ország mély gyászát. Nem tisztelhetjük meg jobban a boldogult államférfiu nagy emlékét, mintha társulati működésünkben ezentúl is az általa képviselt hazafias törekvéseket tartjuk szem előtt és megvalósitani iparkodunk egy némelyiket azoknak az eszméknek, melyeket Baross Gábor Magyarország jövő nagysága és gazdasági előhaladása érdekében formált. Ma pedig adjunk kifejezést annak, hogy a nemzet általános fájdalmában mi is osztozunk, midőn a Magyar kereskedelmi részvénytársaság első közgyülése jegyzőkönyvének első pontjául fel vesszük a Baross Gáborról való megemlékezést és megbizzuk az igazgatóságot, hogy intézetünk ezen érzelmeit az elhunyt családja előtt megfelelő módon tolmácsolja.

Ezen szomorú kötelességünk teljesitése után áttérünk a napi rendre, melynek tárgyai a tisztelt közgyűlés előtt ismeretesek."

Ennél az aposzfrofálásnál még szebben hangzott a második hódolat, melyet Engel Pál vezérigazgató az üzleti jelentés alakjában terjesztett a közgyűlés elé. E jelentésben csak száraz adatok vannak ugyan, de minden frázisnál szebben dicséri e jelentés a kereskedelmi miniszternek e szerencsés alkotását. Csak egy év óta működik a társaság és már a legörvendetesebb eredményeket képes felmutatni kereskedelmünk önállositása tekintetében. Törekvései, a magyar behozatalt gyarmatárukban és déli gyümölcsben Triesztből Fiuméba terelni, már kezdetben oly eredményesek voltak, hogy megnyugvással tekinthetünk a további sikerek elé. Mig Magyarország tetemes kávészükségletét eddig csak másod és harmadkézből kapta, a társaság felkereste a termelő helyeket az Óceánon túl és Magyarországba kávébehozatalt rendezett be; hasonlókép közvetiti az egyenes indigobehozatalt Indiából. Másrészt élénkebb és bensőbbé tette az intézet a gazdasági forgalmat a kelettel. Sikerrel törekedett oda, hogy a Balkán-államok forgalmát Magyarországon keresztül terelje, továbbá nevezetes forgalmat teremtett a Aldunán, a Balkant az ügynökségek hálójával vonta be, melyek mint a magyar közgazdaság előőrsei működnek. Ha megemlékezünk még a keleti gyors csomagszállításról, melyet a társaság létesitett, akkor az intézet tevékenységének oly körrajza fekszik előttünk, mely bizonyitja, hogy a mag. melyet Baross vetett el, nemcsak kikelt, hanem a legdrágább gyümölcsöket is ígéri. Folytassa működését az intézet annak szellemében, a ki őt megalkotta!

Gróf Teleki Sándor †

Mult számunkban közöltük gróf Teleki Sándor ezredes halálhirét, most még a következő életrajzi adatokat bocsájtották rendelkezésünkre:

Gróf Teleki Sándor 1821-ben született Kolozsvárott, január 26-án. Tiz éves korág falun, Nagy Sármáson nevelkedett. 1830-ban szülei beadták a kolozsvári kegyesrendi szerzetesek konviktusába s ott töltött öt evet. 1835-ben Táncsics Mihály lett nevelője. Iskoláit elvégezve, Maros-Vásárhelyre ment a kir. táblához juristának, hol az ügyvédi vizsgát is letette. Innen azután Berlinbe ment egyetemre s meglátogatta Hallében, Jénában és Boroszlóban is az egyetemeket.

1841-ben Lichnovszky Félix herczeggel, ki karlista generális volt, Portugáliába és Spanyolországba ment; Barcellonában elfogták s csak a már világhirü Lesseps Ferdinándnak, akkor franczia főkonzulnak közbejárására eresztették el a halálos büntetés elől. Francziaországon keresztül jutott vissza Berlinbe, hol folytatta tanulmányait; de itt az akkor már mindenfelé ünnepelt Liszt Ferenczczel megismerkedvén, vele ment Oroszországba s onnan Párisba.

Hazajövén, Kővárvidéke megválasztotta egyik követének. E vidék főkapitányi állásában találta az 1848, a mikor is beállt közhonvédnek a X-ik honvédzászlóaljba. Ezzel ment le Becskerekre, honnan Kossuth folparancsolta Pestre, s annak kérésére ujra megyéjébe ment mint főkapitány és kormánybiztos. Mint ilyen jelen volt a deési futásnál, hol Bem átvevén a sereget, maga mellett tartotta meg, kinevezvén őt őrnagynak, majd ezredesnek, végre az erdélyi hadsereg felügyelőjének.

Jelen volt a világosi fegyverletételnél, onnan vitték az aradi várba, honnan véletlenül ki szabadult s bujkált az arad, csongrád-, békésmegyei tanyákon, mig végre mint Knicsanin szerb tábornok kocsisa, álruhába menekült Belgrádba, onnan Konstantinápolyba. Ezalatt itthon a császári haditörvényszék vagyon- és életvesztésre itélte s annak módja szerint föl is akasztották szerencsésen in effigie.

Napoleon államcsinyje után őt is kiüzték Francziaországból. Londonba ment s onnan Jersey szigetére. De innen is számüzték Hugo Viktor hires deklarációja miatt. Ekkor Hugóval és a többi hontalanokkal megtelepült Guernesey szigetén. A krimi hadjárat végével Törökországba ment, onnan Svájczba, hol megnősült, házasságra lépvén Bickersteth Johannával, lord Longdale leányával,

Az 1858/9-iki mozgalmak idején ismerkedett meg Nizzában Garibaldival, szolgált alatta az 1859-iki hadjáratban s később is Sziczilióban, Kalábriában és Nápolyban, s egyik legvitézebbike volt az ezer hősnek.

Tizennyolcz esztendei számüzetés után került vissza hazájába, a midőn a koronázáskor kihirdetett amnesztia folytán elkobzott vagyonát is visszanyerte s azóta többnyire Koltón élt, gazdálkodva és irogatva, nagybecsü emlékei között, melyeket a nagy világban jártában finom izléssel és ritka müértelemmel gyüjtögetett.

Mindig büszke volt arra, hogy Petőfi Sándor életének legboldogabb idejét, mézes heteit tölté Koltón fiatal nejével, melyekről a nagy költő azt irta Jókainak, hogy »az a három hét, a melyet itt töltött, testvérek közt is megér három mennyországot.« 1882-ben jelentek meg »Ujabb emlékei«, melyek életének sok érdekes mozzanatába engednek bepillantást.

Megyei s helyi hirek.

* **Kinevezés.** Ő Felsége kinevezte: Aschinger Ferencz ujvidéki törvényszéki birót a lugosi ügyészséghez ügyészsze.

* **Áthelyezés.** Burány Béla zászlóaljunkbeli honvéd hadnagy a szabadkai 6. gyalogh onvédezred zászlóaljához helyeztetett át.

* **Baross özvegye megyénkhez.** Elhunyt kereskedelmi miniszterünk özvegye a következő levelet intézte megyénkhez: Fogadják hálás köszönetemet azon őszinte részvétért, melylyel felejthetlen férjem elhunyta alkalmából fájdalmamat enyhiteni szivesek voltak.

* **Esküvő.** Hétfőn délelőt 11 órakor ment végbe Budapesten a belvárosi plébánia templomban Sándor Béla főispán leányának, Sándor Erzsikének eskü vője Tárczai Dezső megyei II-od aljegyzővel. Mint tanuk Gromon Dezső államtitkár és Latinovits Ernő országgyülési képviselő szerepeltek. Az esketést Romeiser belvárosi apatplébános végezte. az eskü vőt dejeuner követte a „Vadászkürt" szálloban, mely után a boldog pár Bécsbe utazott.

* **Gyászhir.** Kirilovits János nyug. m. kir. pénzügyi irodaigazgató, rövid szenvedés után, 83 éves korában, május hó 22-én d. u. 5 órakor meghalt. A halott testi maradványai kedden május hó 24-én délután fél 4 órakor helyeztettek nyugalomra a családi sirba.

* **Pótvásárok.** Petrovacz községének pótvásár tarthatását nem engedelyeztek; ellenben a temerini pótvásár május hó 27-ére lett kitüzve.

* **Gyorsvonat-megállás.** Feketehegy, Szeghegy, Kis-Hegyes községek kérik, hogy ezentul a gyorsvonatok is álljanak meg Feketehegy-Hegyes állomásánál.

* **Feketehegy és Szeghegy** egy II. póstajárlat felállitását kérelmezi a 17. sz. reggeli vonathoz.

* **Meghivó.** A Bács-Bodrogh megyei apatini kerületi községi tanitói kör folyó évi junius hó 1-ső napján fogja rendes tavaszi gyülését megtartani Apatinban.

* **Meghivó.** A gazdasági Egyesület f. hó 28-án délután 4 órakor Zomborban a vármegyeház kistermében ig. választmányi ülést tart, melyre az igazgatóvalasztmány tagjait tisztelettel meghivom. Kelt Zomborban, 1892. évi május hó 21-én. Schmausz Endre, elnök. Tárgyak: 1. Jelentés a tenyészbika vásárlásról. 2. Földmivelésügyi miniszterium az állattenyésztési alap számadásaira a folmentvény megadja. 3. Az „Első Magyar Általános Biztositó Társaság"-gal kötött szerződés bemutatása. 4. Ujtási tanfolyam. 5. Kisérletre kiosztott vetőmagvak. 6. A debreczeni Gazdasági Egyesület meghivója jubileumára. 7. Csikókertek alakitása. Utólagos mérvizsgálatok bejelentése. 7. Jelentés a földmivelésügyi ministerium által küldött baromfiak kiosztásáról. 10. A „Magyar Mezőgazdák Országos Szövetkezete"-nek felhivása. 11. A szenttamási lődijazás és lóverseny. 12. Előterjesztés a tejszövetkezet megalakitása iránt. 13. Tagsági ügyek. 14. Jelentés a pénztár állásáról. 15. Folyó ügyek. 16. Esetleges inditványok. Megjegyzés. Az igazgatóválasztmány által leendő tárgyalásra bármely gazd. egyesületi tag nyujthat be inditványt. Az inditványt tenni szándékozók a tárgyalásra való előkészithetés czéljából inditványaikat sziveskedjenek a Gazd. Egyesület irodájába (Trefort-utcza, Csarsch-ház) beküldeni.

* **Hymen.** Moskovits Jenő dr. debreczeni ügyvéd, eljegyezte Roheim Jenny kisasszonyt, Roheim Károly zombori fakereskedő és földbirtokos leányát.

* **Uj magyar honpolgár.** Barsch Róbert, bogojevai lakós, nagyvendéglős, e hó 21-én tette le az alispán kezébe a magyar honpolgári esküt.

* **A „N. Fr. Presse" kiutasitva.** A zombori kaszinó e hó 21-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy nem járatja többé a „N. Fr. Presse" czimű bécsi ujságot, a jelzett lap (május 9.) Baross ellenes czikke miatt.

* **Lóverseny.** A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület által 1892. junius hó 19-ik napján Szt-Tamáson tartandó lótenyésztési jutalomdijosztás alkalmával lóverseny rendeztetik az alábbi programmal: I. futam. Mezei gazdák versenye. Pályahossza 1200 méter. E futamon reszt vehet minden bácskai lótenyésztő gazda. Első dij 50 frt, második dij 20 frt. II. futam, szt-tamási mezei gazdák versenye. Palyahossza 1200 méter. E futamon csupán szttamási lótenyésztő gazdák vehetnek részt. Első dij 50 frt, második dij 20 frt, III. futam. Urlovasok versenye. Palyahossza 2000 méter. Tét 5 frt, mely a nevezés alkalmával fizetendő le. Nevezések vagy szóval, vagy levél utján junius hó 16. déli 12 óráig a szt-tamást községházán lévő verseny irodában jelentendők be. Első dij 2000 frt, második dij 50 frt, harmadik dij saját tét. IV. futam. Sztamási hölgyek dija urlovasok részére. Palyahossza 1600 méter. Tét 5 frt. Nevezés mint a harmadik futamnál. Első dij tiszteletdij. második dij saját tét. V. futam. Vigaszverseny. Pályahossza 1200 méter. E versenyen részt vehetnek mind azok, a kik az előbbi futamokon dijat nem nyertek. Első dij 20 frt, második dij 10 frt. Jury: elnökök: Schmausz Endre és Dungyerszky István Titkár: Rombai Dezső. Tagok: Drakulits Miklós, Gombos Béla, Koczkár Zsiga, Nánay Ferencz, Vojnits Simon. Inditók: Dungyerszky Járó és dr. Széchenyi Tamás. A lóverseny kezdete d. u. 4 órakor. Tribünjegy ára 1 frt, állóhely 20 kr.

* **Biztos.** Zeisler János állatorvos a kisszállási állatszemlélő bizottsághoz orvossá rendeltetett ki.

* **Uj ügyvédi irodát** nyitott Német-Palánkán dr. Eremin György hazában dr. Milojevits Miloje, köz- és váltó ügyvéd.

* **Eljegyzés.** Reiner Ferencz a Reiner Lipót és Ferencz czég beltagja (gyógyáruraktár Budapesten) e hó 17-én eljegyezte Grüner Janka kisasszonyt, Grüner Jakab ó-kanizsai takarékpénztári igazgató úr leányát.

* **Joggyakornokok a táblán.** A szegedi kir. itélőtábla elnöke Fülöp Gyula bajai lakós jogszigorlót, a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Tanitó-női állás** van üresedésben Topolya községben, mely 400 frt fizetés és 40 frt lakbérrel van javadalmazva. Pályázni óhajtók kérelmeikkel ft. Balassa Endre ker. esperes kishegyesi t. kanonok plébánoshoz fordulhatnak.

* **Hirek a vidékről.** Ó-Becsei levelezőnk irja: Eljegyzés. Löwy Hermann verbaszi fiatal kereskedő eljegyezte magát Müller Mór ó-becsei gabonakereskedő szellemdus, szép leányával, Róza kisasszonynyal. — Orvos választás. A megye által jóváhagyott harmadik városi orvosi állás, mely 800 frt fizetéssel jár, a napokban töltetett be Ó-Becsén; 37 szavazattal 8 ellen. Dr. Weinberger Ignácz orvos, ki a városban köztiszteletben áll, lett megválasztva.

* **Párbajozó alügyész.** Olay Lajos képviselőnek Kéry Miklós volt szabadkai kir. alügyészszel (jelenleg biró) egy végtárgyalás alkalmával heves összetűzése volt, amely párbajjal végződött. Az is ismeretes hogy, ebből kifolyólag a pörben való eljárásra delegált budapesti törvényszék Olayt nyilvános becsületsértés és párvidal vétsége. Kéryt pedig becsületsértés és pénzviadal vétsége miatt vád alá helyezte. A végtárgyalas megtartásának most már mi sem áll utjában, amennyiben megjött a képviselőház elnökségének Olay kiadatását tudató leirata. E szerint Fenyvessy Arnold szabadkai törvényszéki biró legközelebb határnapot tűz a végtárgyalásra.

* **Halálozás.** Hoffmann József szabadkai ügyvédet mély csapás érte; szeretett édes anyja. szül. Patyesznák Anna Szabadkán t. hó 20-án életének 76-ik évében jobblétre, szenderült.

* **Selyemipar vármegyénkben.** A mult évben Bács-Bodroghvármegye területén 126 községben 20.962 család foglalkozott selyemgubó termeléssel, (1890 ben 20,166 család), összesen termeltek, 346 457 kilo gubót, (1890-ben 319 926 kilót), ez után kaptak 337 851 frt 89 krt, (1890-ben 310,025 krt), a selyemiparral foglalkozók keresete az ujvidéki selyemfonó gyárban és a vármegyeben levő gubóraktárban 100 221 frt 60 kr., ezen termelési ág összesen tehát 438,073 frt 49 krt jövedelmezett vármegyénkben.

* **A budapesti törvényszék Ujvidéken.** Egy rendkivül érdekes pénzhamisitó bünpör tárgyalását kezdi meg Ujvidéken e hó 23 án a budapesti törvényszék egyik itélő tanacsa. A tanács, mely Lenk Gyula elnöklete alatt Saly Dezső és Bánó József szavazóbirákból áll, tegnap utazott le Ujvidékre. Velük ment a kir. ügyészség részéről dr. Soós Kálmán kir. alügyész is, a ki a közvádat fogja képviselni. A tárgyalásokon a jegyzői teendőket a szintén kiküldött Hersits Géza és Lénárt László fogják ellátni. — A tárgyalás alá kerülő bünpörben 46 vádlott van, a tanuk száma pedig több százra megy és éppen ez az oka annak, hogy a végtárgyalást költségkimélésből nem Budapesten, hanem Ujvidéken tartják meg. — Érdekes, hogy e bünpör szálai Belgrádig nyulnak, illetőleg onnan indulnak ki, a mennyiben részint Belgrádban, részint pedig Turn Szeverinben székelt maga a pénzhamisító banda, melynek tagjait már el is itélte az odavaló törvényszék, még a banda fejét Frischmann Janost életfogytig tartó és ennek Teréz nővérét 15 évi fegyházra. A most Ujvidéken tárgyalandó bünpör vádlottjai csupán a hamis pénz megszerzésének büntettével, vagy csak kisérletével vannak vádolva.

* **Tűzkár a vidéken.** Tovarisováról irják nekünk, hogy ott nagy tűzeset hozta izgatottságba a napokban a falut. Kiss Sándor földbirtokos háza égett le mintegy 200 darab házi jószággal együtt. A kár 20,000 forint.

* **A jó példa hatása.** Tataházáról irják nekünk május hó 23-iki kelettel: Hogy csakugyan igaz ezen poedagogiai tétel: »A példa vonz«, mutatja az, hogy a nemes tett követőkre talált. Csak a közelmultban volt szerencsém a »Zombor és Vidéke« t. közönsége előtt ecsetelni a Tataháza községében végbement ujitásokat, s már is két szép áldozatkészség tanus-

kodik arról, hogy a valláserkölcsös nevelés megtermi gyümölcsét. Ugyanis ifj. Tüske János példás életű, buzgó katholikus és vagyonos polgártársunk egy szép kápolnát épittetett a temetőbe körülbelül 2000 frt költséggel, melybe a két harangot a mult héten tették fel; ma pedig a Mélykút felé vezető szabadkai országut mentében áldatott meg az egyház egy igen szép és vasrácsesal körülvett kőkeresztlel, mely Tüske Gergely-Márton és neje Pásztor Ágnes áldozatkészségének köszöni letelét. Adja Isten az ő dicsőségét előmozditó hiveinek megérdemlett jutalmukat! (Giovanni.)

* **Kutba fultak.** Kis-Kéren 17 éves Sehne lány, Cservenkán Wagner György asztalos neje fulladtak bele a kutba.

* **Öngyilkossági kisérlet.** Réder Rezső, nagypeterdi illetőségű, zentai ménes katona, Zentán f. hó 16-án délután öngyilkossági szándékból beleugrott a Tiszába. Előtte való nap mulatott s szolgálatából kimaradt, a büntetést kikerülendő, határozta el magát az öngyilkosságra. Miután társaitól elbúcsuzott, kedvesével kiment népkert irányban a Tisza partra s ott hirtelen a vizbe vetette magát. Kedvesének jajkiáltására összecsödült néhány ember, kiknek sikerült is az öngyilkos jelöltet az uszoda mellett, már teljesen eszméletlen állapotában — kifogni. Életét dr. Méry zentai jóhirnevű orvos úr által alkalmazott gyors orvosi segély mentette meg.

* **A délvidék bűnkrónikájából.** A Kosztics-féle pénzhamisító banda fölött, mely az utóbbi időben az Alduna tájékát, nevezetesen Bács, Torontál- és temesmegyéket, továbbá Szlavoniát és a szomszédos szerb országot árasztotta el a csalódásig hű osztrák-magyar bank jegy-hamisitványaival, e hóban tartják meg, a valószinűleg több hettet igénybe vevő végtárgyalást. A banda nem magyar honosságu tagjai fölött már itélt annak idején a mitroviczai kir. törvényszék s azok közül többet életfogytig tartó fegyházra itélt. Az igazságügyminiszter tekintettel arra, hogy a vádlottakkal együtt a kihallgatandó felek száma a százhatvanat meghaladja, utasitotta az illetékes budap. kir. törvényszéket, hogy költségkimélés szempontjából kebeléből küldjön le Ujvidékre egy büntető tanácsot, mely ott lent fogna törvénykezni a hamis pézverők fölött. Érdekes a dologban az, hogy a bűnbanda leginteligensebb tagja egy a szerb hadseregből kicsapott, olasz származásu vezérkari tiszt.

* **Bonmot az uj pénzről.** A kedélyes bécsiek, a kik minden fölött tudnak viczczelődni, nagyon alkalmasnak találják erre az uj pénzt is. A legjobb eddig az a szójáték, melylyel e kérdésre felelnek: „Melyek az uj pénz politikai hátrányai?“ Felelet: „Hogy mód nélkül megszaporodik a — korona-következők (Kronprätendenten) száma.“

* **Elfogott tolvaj.** Kling Gyula czukrászlegény több apró lopást követett el Ujvidéken és ezzel megugrott arról a vidékről. Apró szegedi rendőrbiztosa a napokban a szegedi gőzhajó állomásnál fogta el a tolvajt, a kit a rendőrség visszaszállittatott Ujvidékre.

* **Öngyilkosság.** Jóó Gusztáv szabadkai nagy kereskedő, f. hó 18-án öngyilkossági szándékból egy rozsdás késsel torkát keresztül metszette; állapota reménytelen. Tettének okát még nem tudják, de valószinű, hogy őrülési roham vett rajta erőt.

* **Tóth Kálmán szobra.** Baján a Tóth szoborbizottság egyértelmű határozattal Bezerédi Gyula vázlatát fogadta el, mig Donáth Gyula, Köllő Miklós és Mayer Ede szobrászoknok egyenkint 200 frt tiszteletdijat szavazott meg. A szoboralap mai állása 10.000 frton felül van, a pályázó művészek költségvetései pedig 13.800—14.000 frt közt váltakoznak.

* **Vetések állása.** A buza Bács-Bodroghvármegyében tulkövér, a sok eső már ártalmára van, rozsdásodni is kezd: az ó-becsei járásban néhol férgek pusztitják. A rozs sokat javult, általában azonban ritka, sok helyütt gazos. Kalászol, részben már ki is kalászolt. Legjobban áll az almási járásban. Az őszi árpa a tavaszi fagykárt jobbára már kiheverte; a tavaszi árpavetés igen sok helyütt ritka és gazos. A zab néhol megritkult, átlagban azonban kielégitő. A repczéből sokat kiszántottak, a mit meghagytak, az is többnyire ritka és silány. A tengeri több helyütt nehezen fejlődik, itt-ott megsárgult, néhol felette gazos. A burgonya a vármegye egy részében elmaradt, egyébbütt jól kezd, kielégitő: a bükköny kielégitő, a zombori járásban buján fejlődik; a kendert és a lent elvetették, jól kelt.

* **Lovak által agyontiport ember.** Nagy szerencsétlenség történt pénteken a Kolonics-féle sörcsarnok előtt Szabadkán Ognyanov Axentia jómódu gazda megállván kocsijával nevezett sörcsarnoknál, hogy ott egy pár pohár sört megihassék, megbizta Bajor György napszámost, vigyázzon addig a lovakra, miért nyomban 20 krt adott is neki. A szerencsétlen ember megbizásához hiven a lovak elébe állott, de ezek egy az udvarból kitolt tragacs lármájától megbokrosodtak és a szerencsétlen embert, ki erre annyira megijedt, hogy szivszélhűdés érte, és a lovak lábai alá került, lábaikkal agyontiporták. A rendőri vizsgálat megejtetett. Szerintünk ez esetben sem a fogat tulajdonosát, sem az elhalt embert mulasztás nem terheli, mert be van bizonyitva, hogy a lovakról még a hámistráng is le volt eresztve s csupán a lovak szilajságának tulajdonitható a szerencsétlenség.

* **Eltünt fiu.** Hegedűs Mihály kelebiai lakóstól f. év május 9-én Radosits János 11 éves fiu ismeretlen okból eltávozott s azóta vissza nem tért; a fiu növésében jól fejlődött, szemöldöke és haja szőke. — Ha valakinek tudomása van a fiu hollétéről siveskedjék azt a rendőrkapitányi hivatallal tudatni.

* **A triesti általános biztosító társaság.** (Assicurazioni Generali.) F. é. május hó 6-án tartott 60-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1891. évi mérlegek. A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy életbiztositási dijtartaléka 2 317.350 frt 23 krral szaporittatott s 1891. évi deczember hó 31-én 31.244.641 frt 59 krra emelkedett, mely összegbe azonban nincsenek betudva az 1.034916 frt 75 krt tevő kár- és nyeremény-részesülési tartalékok, továbbá, hogy az 1891. évben 18.959.560 frt 79 kr. erejéig köttetlek uj életbiztositások, melyek által az 1891. deczember 31-én érvényben volt életbiztositási tőkeösszegek, 132.177,289 frt 2 krra emelkedtek, s végre, hogy az életbiztositási ágban az 1891. év folytán bevett dijak beleértve a kötvényilletékeket, 5.821.119 frt 40 krt tettek. A tűz- és szállitmány biztositási ágakban a dij és az illeték bevétel 9.061,122 frt 58 kr. volt, miből 2,316,655 frt 71 kr. mint dijtartalék és 765.248 frt 90 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve, holott az 1891. deczember hó 31-én érvényben volt biztositásokért a jövő években esedékessé váló dijkötelezvények összege 25,207,847 frt 99 krra emelkedett. Károkért az 1891. évben 8.530,153 frt 46 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesitett kárfizetéseket, a társaság alapitása óta károk fejében 244.247.920 frt 89 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártéritési összegből hazánkra 45.855.756 frt 3 kr. esik, melyet a társaság 146,866 káresetben fizetett ki. Az értékpapirok árfolyam ingadozása fedezetére alakitott tartalék 1891. deczember 31-én 1.466.443 frt 01 krra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékökön beváltható értékpapirok csakis névértékökön vétettek fel a mérlegbe, mig a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625,000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289,480 frt 92 krnyi összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80,000 frton fenntartatott. Miután az intézet a tartalékokat 2.768,715 frt 66 krral szaporitotta s az összes biztositéki alapjai 46.528 568 frt 62 krra emelettek, melyek is a következő értékekben u. m.: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 9.044,923 frt 74 kr. 2. Életbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 3.082.559 frt 79 kr. 3. Állampapirokra adott kölcsönök 33.980 frt 13 kr. 4. Értékpapirok 28.014.747 frt 79 kr. 5. Tárcza váltók 331.274 frt 37 kr. 6. Folyó számlak (Adósok és hitelezők követeléseinek levonásával 293,886 frt 72 kr. 7. Készpénz az intézetnél és bankoknál 2.052.196 frt 08 kr. 8. A részvényeseknek biztositott kötvényei 3.675.000 frt. Összesen: 46,528,568 frt 62 kr. vannak elhelyezve. Ezekből 14 millió magyar értékre esik. A biztositéki alapok emelése után 742 507 frt 93 krnyi tiszta nyereség marad, miből osztalékul részvényenkint 120 frt aranyban vagyis 300 frank fizettetik. Hatvan év telt el a társaság alapitása óta s mivel ezen egész 6 évtizedet felölelő időszak alatt hazánkban is működött, a maga számára azt az érdemet igényelheti, hogy mint legrégibb társaság hazánkban a biztositás terén hiven végezte az uttörő munkát. És e nagy és hatalmas társaság elvállal kötelezettségeinek pontos teljesitése, köztudomásu példás ügyvitele által méltán kiérdemelte is azt a nagy bizalmat, melyben mindenütt részesül. Az Assicurazioni Generali az „Első általános baleset biztositó társaság“ alapitása által meghonosította nálunk a baleset biztositást, továbbá a „Magyar jég- és viszont-biztositó részvénytársaság“ alapitása által lehetővé tette a magyar gazdaközönségnek, hogy jégbiztositásait független, jól fundalt jégbiztositó társaságnál olcsón és teljes megnyugvással eszközölje, éppen ugy, mint igen hasznos szolgálatokat tett a gazdaközönségnek a már több mint egy évtized előtt meghonositott s ma már általános elterjedésnek örvendő átalány tűz-biztositás által. A közgyűlés az eszközölt uj választásoknál az igazgató tanács magyar tagjait Hegedűs Sándort és Jókai Mórt egyhangulag ismét megválasztotta.

Idegenek névsora a „Vadászkürt“-szállodában.

Május 20-tól 23-ig.

Balog Lázár kereskedő, Vörösvár. — Hubert Móricz kereskedő, Szabadka. — Schneider Károly dr. ügyvéd, Kula. — Moskovitcs Jenő ügyvéd, Debreczen. — Sugár Dávid és neje utazó, Bpest. — Gelnai Ignátc utazó, Bécs. — Czifka József utazó, Bpest. — Arenstein Béle utazó, Reichenberg. — Hecht Nándor kereskedő, Bpest. — Klein József utazó, Bpest. — Luker Károly gyáros, Csehország. — Feuanger Lipót kereskedő, Zenta. — Breicz Sándor kereskedő, Bpest. — Schwimmer Fülöp kereskedő Szabadka. — Baustein Ferencz utazó. Bécs. — Halbrohr Adolf kereskedő, Szabadka. — Veber Jakab utazó, Bpest. — Fless Samu földbirtokos Szabadka. — Kandria Eugen utazó, Leipczig. — Nobel Sándor utazó, Bpest. — Návay Jenő utazó, Szeged. — Osers Dániel utazó, Bécs. — Becsei Károly utazó, Pécs. — Herzog N. keresk, Eszék. — Eizner N. keresk, Eszék, — Fürst Lipót keresk, Kúla.

Irodalom.

— **Schmitt Jenő,** Zomborban is előnyösen ismert bölcsész, a ki bölcsészeti munkájával elnyerte Berlinben az ottani Hegel-társaság első díját, »Krisztus Istensége a modern ember szellemében« czim alatt ujabb theologia-filozofiai munkát irt, melyet az »Egyetértés« e napokban megjelent egy számában beható birálat tárgyává tesz, a mely birálatot elegendő mérvben érdekesnek tartunk arra nézve, hogy szószerint közöljük, annál is inkább, mert egyrészt akadnak olvasóink közt bizonyára olyanok, a kik előtt Schmitt Jenő ismeretes, s mert másrészt ezeket bizonyára érdekli, hogy milyen véleménynyel birnak más lapok Schmitt bölcsészete fölött. Az »Egyetértés« ezeket irja:

Krisztus istensége a modern ember szellemében. Schmitt Jenő felhivása hivőkhöz és hitetlenekhez. Budapest, 1892. Révai Leó könyvkereskedése. Hetvenkét oldal. Ára 1 forint. Az a zombori irnok, ki ezelőtt mintegy öt évvel olyan nagy furorét csinált egy pályanyertes müvével, melyet a berlini Hegeltársaság koszoruzott meg, irta a fenczimzett könyvet. Bajos e könyv természetével az első olvasásra tisztába jönni. Hogy nem filozófiai mű, a minek tartani hajlandó volna az ember, a szerző maga mondja. Ő már leszámolt a filozófiával, mely szerinte lényegénél fogva nem más, mint »átmeneti alak.« Ugy mondja, hogy a filozófia az a kháosz, melyben a multak vallásos konczepcziója szétmálik, s melynek ködéből bizonytalan körvonalak rajzolgatása közt megszületik a jövők uj religiója. S miután a szerző, elég jellemzően, hivőkhöz és hitetlenekhez intézi könyvét, egyuttal meg is adja a tónust, hogy könyvét az uj religió evangéliumának, őt magát pedig ez uj religió apostolának tekintsék. Vegyül azonban a műbe még egy harmadik elem is, a poetikai. Csak az erős fantázia tehette azt, hogy a szerző ugy beszéljen az ő Krisztusáról s Krisztusának országáról, mintha máris látná mind a kettőt. Filozófia, költészet és vallás vegyül össze e formájára nézve nem egy könnyen élvezhető műbe, melyet a hivő lélek kész volna Nagypénteken, a legnagyobb ahitattal, az oltárok zsámolyán térdelve olvasni, hiszen annyi benne a bibliai visszhang, viszont, a melyben az egyhaz legmegátalkodottabb ellensége is fölismerheti paraklétoszát. A sok bibliai idézés mellett ugyanis nyiltan elmondja a szerző, hogy az egyház ugy, a mint történelmileg kifejlődött, tulélte önmagát. Az egyház világi uralomra törekszik, holott csupán szellemi hatalom illeti meg. »A hitetlenség e miatt a keresztény egyházak velejében evődik, mert ők mereven ragaszkodnak a régi formákhoz. Külsőleg ugy áll az egyház előttünk, mint valami hatalmas épület, de belsejében ezen épület roskadozó, megroncsolt a hitetlenség titkos férge által és roskadozóbbá, mininkább tarthatatlanabbá válik, mert még azok is, kik a hitett hirdetik, nem hordják azt szivükben.« Érdekesnek tartjuk még a szerző evangeliumának megismertetése végett könyvéből néhány részt idézni, melyben a biblia egyes tételeihez ir parafrazisokat. »Hallottatok: A ki nőre tekint, vágygyal a szivében, immár házasságtörést követett el. Mi pedig azt mondjuk nektek: A ki nő után pusztán érzékileg vágyódik és a földi gyönyört, nem pedig az istenit látja és keresi benne, az házasságot tört, legyen az bár saját felesége.« »Hallottátok: Féljétek az urat. Mi pedig azt mondjuk: Ne féljetek semmitől sem a menyben, sem a földön.» «Hallottátok: Ne ölj. Mi pedig azt mondjuk nektek, hogy a szivtelen gazdag, a ki arra gondol, mikép cserélje fel selyempárnáját aranynyal, himzettel és a ki nem látja a szegények gyermekeit sötét oduk nedves kövezetén hidegtől megdermedve, a kik gazdagságukat a szegények munkájának köszönik, a kiket elvetettek, mint a kifacsart czitromot, azok testvéreiknek gyilkosai és hitványabbak a rablógyilkosnál, a ki szükségtől üldözve utfélen lesben áll,» stb. A könyv tele van tőről metszett forradalmi szellemmel s elejétől végig szenvedélyes, rövid felhivó mondatokból áll. Nyelvezetét itt-ott elhomályositja a német észjárás s a hegeli filozófia köde. A könyv diszes kiadásban Berlinben németül is megjelent.

CSARNOK.

A zárvizsga.

Irta: SCHLOSZ LAJOS.

Csak még néhány rövid hét és Isten kegyelmével ismét a tanév végére érünk. A tanterv hiven, lelkiismeretesen át van dolgozva, csak itt-ott van még egy kis igazitás, javitás, egy kis csiszolás, simitgatás s feltárulnak a tanoda ajtai a nagy közönség számára, hogy tanitó s növendékek nyilvános vizsgán, az iskolai elöljáróság, szülők s tanügybarátok előtt számot adjanak a tanév folyama alatt kifejtett szorgalomról, munkálkodásról.

De ugyan mi is tulajdonképen, s mi lehet a zárvizsgának czélja? Mi okból gyűjtjük növendékeinket évenként össze, szokattan helyen, némileg szokatlan módon, s e szerint szokatlan dologra való megjelenésre? E kérdés megfejtésével engedjenek szives olvasóim néhány perczig foglalkoznom. Képzeljük magunkat először az iskolai elöljáróság helyzetébe; azt fogjuk mondani, miszerint a a vizsga czélja egyfelől az, hogy a növendék az egész tanidőn keresztül mivel és mikénti foglalkozásáról számoljon; másfelől pedig az, hogy ugyan ez időben tisztének mikénti teljesitéséről a növendékek, mint reábizottak irányában számoljon a tanitó. S e kettős czél helyes és szükséges. A növendékre munka bizatik, a munka kötelesség, s a kötelesség teljesitéséről az emberi társadalomba mindenkinek, eszerint neki is kell számolnia, ugyanezt kell kötelességből tennie a tanitóunak is. De hogy az ő számadása megtörténhessék, számoltatnia kell növendékeit, mert a mit a tanitó munkál, azt a növendékeken kell észrevétetnie. Ugyanis mennél haladottabbaknak tapasztaltatnak ők, annál jobban áll a tanitó számadása, s mennél hanyagabbaknak, annál rosszabbul fog kiütni a a számadás. Régi lélektani gyakorlat a gyermekekről a szülőket, s ezekről a gyermekeket itélni meg, azonképen a növendékekről a tanitót, s erről emezekre vonni következtetést. Mit tesz tehát az elöljáróság? Kérdőre vonja a növendékeket és itél a tanitóról s viszont, kihallgatja a tanitót és következményt von a növendékekre. De valjon nem csalódhatni-e az itéletben? Nem lehet-e eset arra, hogy valamely tanitó mindent elkövetett, a mi tiszte körében, mint nevelő és oktatóában állott, s ime a növendékek mégis rosszul gázolnak át a vizsgán? És viszont, nem eshetik-e meg az, hogy a növendékek jól készülteknek találtatnak, és ez mégsem a tanitó érdeme? Gyakran a legjobb tanitó alatt a legsilányabb vizsgát adják a növendékek, s a kötelesség mulasztóknak gyermekei fényes vizsgával dicsekszenek. Ilyenre egy pár hét alatt is lehet előkésziteni a növendékeket. ha t. i, csakis az volna a feladat. Erre példát számos tanintézetben találhatunk, a hol a szülék meglepetése és az elöljáróság ámitása a tanulásnak minden czélja. A hol a gyermekek mind eminensek vagy kitünőek, mert olyanoknak kivánja őket a szüle s az elöljáróság. De legyen, hogy ez egészben s általában véve igen vakmerő állitás, a melyet még be kellene bizonyitani: de kérdem, nem esik-e meg egyeseknél? nem esik-e meg, hogy a jó és az egész éven át fáradatlan szorgalmu tanitvány rosszul felel a vizsgán, ellenben a hanyag kielégitően, ugy hogy a közméltánylás sem fog tőle megtagadható lenni? Nem bukkanhat-e gyöngyre a vak is, s olykor nem botlik-e meg a szemes? Már pedig a számadást nem lehet és nem szabad vak esetre bizni. S ha már csakugyan számolni kell, miről számoljon a növendék? A tanulmány birtokáról a szerint, a mint azt neki a tanitó nyujtotta? Vagy számoljon-e arról, hogy mit eredményezett e tanulmány a lelkén, egész eszméletén és élte tetteinek irányzatán?

Az előbbi esetben, a növendékekkel nem kellene egyebet tétetni, mint velük a tantárgyat jól emlékezetni, s im a számadás fényesen fog sikerülni; — a növendék tudni fog, mint a betanitott szajkó, de érteni nem fog, s életét sem fogja a megértettek nyomán irányozni tudni. A midőn vége lesz a vizsgának, vége lesz a tudományának is. A másik esetben pedig, a növendékről csak akkor kellene itélni s őt csak akkor számadásra vonni, a midőn a tanodából már kikerült, a midőn tudománya eredményét már az életben mutatja be. Mert valódilag csak évek mulva látszhatik meg a a növendéken, mily iskolába járt, kitől s miként tanult. A növendékek tanulása mint olyané, most még nem tekinthető gyümölcsnek, az legfeljebb csak mag, mely a gyöngéd elmébe fektetik. Ki fog-e kelni, vagy sem? fogunk-e nyáron arathatni ott, a hol tavaszkor vetettünk? az Isten tudja! Egyébiránt, ha itt valakinek csakugyan itélnie szabad, ugy minden esetre a tanitót illeti az első itélet. Ámbár ezen tanitói itéletre is csak azt vagyok bátor mondani, miszerint a számokban és betűkben bármily közelitőleg kifejezett fok, soha sem lehet a lélek szellemi fokának mértéke. Anyagot szabad és szokás számfokok szerint itélni, de a szellem meghazudtolja a számot s nem enged, a mennyiség mértékének. Lehet a külső rovatlapon eminens foku, s lelke még is hanyag; valamint viszont, lehet alsófoku akkor, mikor lelke legerélyesebben munkálkodik. Gondolatot, eszméket általában nem lehet mérni; azok az emberi eszmélet zenithjét és nadirját töltik be egyszer, s ez megmérhetlen. Már pedig a tanitásnak csak eszméletre vett tanitásáról akarunk itélni, nemde? Kérdem: tehetjük-e azt a pár óráig tartó nyilvános vizsga alatt? Korántsem, sőt nem is szükség hogy tegyük; mert a tanitó itélete, mint a számadás eredménye a nyilv. vizsga alkalmával már be szokott fejezve lenni; de ha nem is volna még, számadásnak akarjuk-e azt venni, a midőn 3 órányi rövid idő alatt egy év folytonos munkája mutattik be eredményül, s a hol e rövid időből mintegy 60 s tán még több növendék közül egy-egyre csak 3 percz juthat, akarjuk-e három perczenyi feleletét hasonlóképen számba venni, számba még akkor is, ha a felelet egészen véletlenies?

(Vége kövi.)

Hirdetések.

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felségének

1892. január hó 8-án kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a

XVI. m. kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelme a „Magyar Hirlapirók nyugdijintézete", a székelyudvarhelyi „Mária Valéria" gyermekkert, az országos közegészségi egyesület szamaritánus bizottsága, a fiumei gyermekmenház, a vagyontalan m. kir. hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakitandó alap, a mármarosszigeti közkórház, a Temesvárott tervezett közkórház, a budapesti általános poliklinikai egyesület és a munkácsi közkórház javára fog forditattni.

Egy sorsjáték összes 3435-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint **160.000 frtra rugnak** és pedig:

1 főnyeremény	60 000 frttal	4 o/o-os adómentes magyarországi földtehermentesitési kötvényben	
1 nyeremény	10.000 „		
3 nyer. egyenk. 5000 frttal	15 000 „		
10 „ „ 1000 „	10.000 „		
20 „ „ 500 „	10.000 „		
100 „ „ 100 „	10.000 „		
300 nyer. egyenk. 50 frttal 15 000 frt.			készpénzben
3000 sor. nyer. egyk 10 frttal 30.000 frt.			

A huzás visszavonhatatlanul 1892. évi junius 23-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház félemelet), hová a megrendelt sorsjegyek ára póstautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, só és adóhivatalnál; a legtöbb póstahivatalnál, a bécsi „Mercur"-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott egyéb sorsjegyárnló közegnél.

Budapesten, 1892. április hó 1-én.

3—4 **M. kir. Lotto-igazgatóság.**

Ponyvák — **Zsákok**

Sebes és Beck

technikai gép és zsiradék űzlet

Budapest, Terézkörut 33. sz.

Dúsan felszerelt raktár legjobb szerkezetü

ekék-, boronák-, vetőgépek-,

7—8 **rosták-, tengeri morzsolók-,**

trieurők- s egyéb gazdasági gépekben.

Szerszámok és eszközök a malom-mezőgazdászati és gépészeti szükséglethez.

Valódi Oliva Gépolaj. — Árjegyzékek kivánatra bérmentve és ingyen — **Hamisitatlan Monfalconi kenőcs.**

A DREHER ANTAL-féle kiviteli palaczksör

Megrendelési czim.

Dietrich és Gottschlieg Budapest

vagy: Dreher Antal Kőbánya.

Csakis teljesen letülepedett, tehát tükörtiszta kiviteli sör szétküldése, folyton friss üvegtöltésben, a minőség hamisitlan volta mellett kezesség vállaltatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.

Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Figyelmeztetés!

Miután gyakran megtörtént, hogy idegen készitményü és gyöngébb minőségü SÖRÖK »DREHER ANTAL kiviteli sörei« czim alatt forgalomba hozatnak, a t. cz. Dreher-féle kiviteli sörfogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üvegczimként, melyen a Dietrich és Gottschlieg név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk. 5—6

A m. kir. államvasutak gépgyára

a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkitünőbb szerkezetü és a versenyeken eddigelé legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lóerejü gőzcséplő-garnituráit,

valamint a malomczélokra külön gyártott **hengerkazános**

9-, 12- és compound- rendszerü 16 lóerejü locomobiljait

a **teljes vasból** készült s igy tartósság és czélszerüség tekintetében más gyártmányt messze felülmuló

SZALMAKAZALOZÓ-GÉPEIT

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható és igy felette czélszerü

Stibor szabad. körfürészeit,

végül egyéb gyártmányu

2-, 2½-, 3- és 4 lóerejü locomobiljait és gőzcséplőgépeit, vetőgépeit, ekéit, rostáit, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

Fehér Miklós,

a magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöke

BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 25. szám. „KÖZTELEK."

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. 5—6

ASSICURAZIONI GENERALI 1891. ÉVI MÉRLEGE.

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1891).

BEVÉTEL

A tétel neve		Üzlet bevételek frt kr	Vagyon bevételek frt kr	Összes bevételek frt kr
1. Dijtartalék a mult évről:				
a) tüzbiztositás	2078575 71			
b) szállitmánybiztositás	172071 16			
c) jégbiztositás	28054 59	2278701 46	—	2278701 46
2. Tartalék oly károkra, melyek 1890. decz. 31-én még függőben voltak:				
a) tüzbiztositás	381163 28			
b) szállitmánybiztositás	346316 68			
c) jégbiztositás	1986 43	729466 39	—	729466 39
3. Dijak a törlések levonásával:				
a) tüzbiztositás	6874305 69			
b) szállitmánybiztositás	1867235 44			
c) jégbiztositás	195646 57	8937187 70	—	8937187 70
4. Kötvényilletékek:				
a) tüzbiztositás	310047 45			
b) szállitmánybiztositás	9534			
c) jégbiztositás	20262 96	339844 41	—	339844 41
5. Tőke elhelyezések jövedelme:				
a) Értékekre adott előlegek kamatai	1204 01			
b) Állam- és más értékpapirok kamatai és osztalékai	228200 90			
c) Kamatok váltóleszámitásból, folyó számlától és ágió	27517 07	—	256921 98	256921 98
6. Nyereség különféle értékesitések folytán	—	—	18614 27	18614 27
A tüzbiztositási ágba befoglalvák a tükörüveg biztositásban elért eredmények				
Összesen	—	12285199 96	275536 25	12560736 21

KIADÁS

A tétel neve			Üzlet kiadások frt kr	Vagyon kiadások frt kr	Összes kiadások frt kr
1. Viszonbiztositási dijak:					
a) tüzbiztositás		2882509 09			
b) szállitmánybiztositás		871675 48			
c) jégbiztositás		160061 34	3914245 91	—	3914245 91
2. Károk:					
a) tüzbiztositás: kifizetett károsszegek	frt 2,451,411.45				
tartalék még ki nem fiz. károkra	„ 395,229.94	2846641 39			
b) szállitmány biztositás: kifizetett károsszegek	frt 775,992.04				
tartalék még ki nem fiz károkra	„ 366,173.63	1142165 67			
c) jégbiztositás: kifizetett károsszegek	frt 36,629.27				
tartalék még ki nem fiz. károkra	„ 3,845.33	40474 60	4029281 66	—	4029281 66
3. Dijtartalék 1891. deczember 31-én még folyó biztositásokra: teljesen tehermentes					
a) tüzbiztositás		2111499 14			
b) szállitmánybiztositás		178925 99			
c) jégbiztositás		31230 58	2316655 71	—	2316655 71
4. Jutalékok:					
a) tüzbiztositás		836274 17			
b) szállitmánybiztositás		81859 01			
c) jégbiztositás		7699 13	925832 31	—	925832 31
5. Általános kezelési költségek:					
a) tüzbiztositás		554965 26			
b) szállitmánybiztositás		115971 40			
c) jégbiztositás		3161 45	674098 11	—	674098 11
6. Adók és illetékek:					
a) tüzbiztositás		242829 72			
b) szállitmánybiztositás		7620 06			
c) jégbiztositás		3010 80	253460 58	—	253460 58
7. Az ellátási pénztár kamatai		—	—	20602 03	20602 03
8. Kétes követelések leirása		—	—	18112 13	18112 13
Nyereség		—	171625 68	236822 09	408447 77
Összesen		—	12285199 96	275536 25	12560736 21

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztositási osztály. (1891.)

A tétel neve		Üzlet frt kr	Vagyon frt kr	Összes frt kr
1. Dijtartalék a mult évről	28927291 36			
le: visszonbiztositások	803517 59	28123773 77	—	28123773 77
2. Tartalék 1890. deczemb. 31-én függőben levő károkra	—	434292 07	—	434292 07
3. Dijbevétel a) halálesetre szóló biztositásokra	4718113 89			
b) elélésre szóló biztositásokra	489661 47			
c) járadékra szóló biztositásokra	540049 16	5747824 52	—	5747824 52
4. Kötvénydijak	—	73294 88	—	73294 88
5. Dijtartalék atadott visszontbiztositásokra	—	919388 14	—	919388 14
6. Elhelyezett tőkék jövedelme				
a) Jelzálog követelések kamatai	67148 31			
b) Értékekre adott előlegek kamatai	939 50			
c) Állam- és más értékpapirok kamatai	962851 14			
d) Folyó számlák kamatai	13879 40			
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	236598 88			
f) Életbiztositási kötvényekre adott előlegek kamatai	163340 26			
összesen	1444757 49			
miből is levonva a tartalék rendes jutalékát	1190003 07	1190003 07		1190003 07
marad	254754 42	—	254754 42	254754 42
7. Nyereség különféle értékesitések folytán	—	—	22594 01	22594 01
Összesen	—	35488576 45	277348 43	36765924 88

A tétel neve	Készpénzb.	Tartalékb.	Üzlet frt kr	Vagyon frt kr	Összes frt kr
1. Visszonbiztositási dijak	—	—	571152 10	—	571152 10
2. Fizetések esedékes biztositásokért:					
a) halálesetre szóló biztositásokért	1879844 32	378969 52			
b) elélés esetére szóló biztositásokért	625958 20	140314 12			
c) járadékokért	137497 21	527 23			
	2643299 73	519810 87			
Levonva visszonbiztositások fejében	80421 60	32000 —			
	2562878 13	487810 87			
		2562878 13	3050689 —	—	3050689 —
3. Kötvény-visszavásárlások	—	—	492609 32	—	492609 32
4. Dij és költség-tartalék az 1892 évi számlára	Tartalék	Költs.-tart.			
a) Halálesetre szóló biztositás	25652223 04	404307 09			
b) Elélésre „ „	5202253 18	16297 45			
c) Járadékbiztositás	1275906 —	—			
	32130382 52	420604 54			
		32130382 52			
Összesen	—	32550987 06			
Levonva a kiegészitési részleteket	—	1306345 47			
Netto-tartalék	—	—	31244641 59	—	31244641 59
5. Orvosi tiszteletdijak (az év folyam. kifizetve)	—	—	49735 43	—	49735 43
6. Jutalékok (az év folyam. kifizetve)	—	—	312919 25	—	312919 25
7. Költségek (az év folyam. kifizetve)	—	—	495866 22	14447 57	510313 79
8. Adó és bélyeg (az év folyam. kifizetve)	—	—	47407 73	—	47407 73
9. Kamatok a nyereménynyel biztositottak javára	—	—	—	18701 46	18701 46
10. Leirás kétes követelésekre	—	—	—	20138 30	20138 30
Nyereség	—	—	223555 68	224058 10	447613 78
Összesen	—	—	36488576 45	277348 43	36765924 88

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1891. deczember 31-én.

VAGYON

Folyó szám	A tétel neve	A frt kr	B frt kr	Összesen frt kr
1	A részvényesek adóslevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500 —	1837500 —	3675000 —
2	Ingatlan birtok:			
	a) városi telkek	—	4656477 18	7338321 62
	b) földbirtokok (gazdasági leltárral)	—	2681844 44	
	c) 1891. deczember 31. még el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaiból	—	11717 89	11717 89
3	a) Kölcsönök a társaság életbiztositási kötvényeire	—	3047814 79	3082559 79
	b) Aktiv élet-járadékok és jelzálog által biztositott, a felek halálakor felveendő tőkék vételára	—	34745 —	
4	Kamatozó jelzálogilag biztositott tőke-kölcsönök ingatlanokra a jelzálog osztályba tartozók kivételével: a) folyó frt 1,401.736.37; b) hátralékos „ 5.302.89	80000 —	1327039 26	1407039 26
5	Kölcsönök letéteményezett állam- és más értékpapirokra	28444 34	5535 79	33980 13
6	Állam és más értékpapirok	4833485 56	23181262 23	28014747 79
7	Váltók a tárczában	331274 37	—	331274 37
8	Előlegek a jelzálogosztálynak (alapsz. I. cz. e) pont)	—	182382 97	182382 97
9	Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1508785 65	99365 87	1608151 52
10	Készpénz-készlet a triesti és velenczei igazgatóságok pénztárában	330381 55	32835 88	363217 43
11	Készpénz-készlet a fiókok pénztárában	45081 91	35745 22	80827 13
12	Maradvány a visszbiztositók számláiból	478114 22	8179 63	486293 85
13	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	1022064 73	131073 08	1153137 81
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	—	530395 64	530395 64
15	a) Adósok különböző czimek alatt	364443 80	334687 80	699131 60
	b) Adósok jelzálog kölcsönökre hátralékos kamatokkal	—	4421 69	4421 69
	c) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	717809 08	482670 23	1200479 31
	d) Letét Goldschmiedt alapitvány	3000 —	—	3000 —
16	Dijtartalék átadott élet-visszbiztositásokra	—	919388 14	919388 14
17	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papir és nyomtatvány a összes raktárakban	—	—	—
18	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—
		11580385 21	39650544 73	51230929 94
	Az 1891. deczember 31-én a jövő évekre érvényben maradó dijkötelezvények értéke frt 25,907.847.99			

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A frt kr	B frt kr	Összesen frt kr
1	Alaptőke	2625000 —	2625000 —	5250000 —
2	Tőkésitett nyereségtartalék	1312500 —	1312500 —	2625000 —
3	Tartalék az értékpapirok árfolyam ingadozásának fedezésére	650722 53	815720 48	1466443 01
4	Ingatlan tartalék	—	1289480 92	1289480 92
5	Tartalékalap kétes követelések fedezésére	40000 —	40000 —	80000 —
6	a) Dijtartalék még érvényben levő biztositásokra az A mérlegen	2316655 71	—	2316655 71
	b) „ „ „ „ a B mérlegen	—	31244641 59	31244641 59
7	Tartalék bejelentett, de deczember 31-én még ki nem fizetett károkra: az A mérlegen	765248 90	—	765248 90
	a B mérlegen	—	487810 87	487810 87
8	Osztalékalap az életbiztositásban nyereménynyel biztositottak javára: haláleset biztositás frt 388.573.16; vegyes biztositás frt 158,532.72	—	547105 88	547105 88
9	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	456181 74	—	456181 74
10	Jelzáloghitelezők	—	—	—
11	Egyenleg a visszbiztositók számláján	829906 37	415455 19	1245361 56
12	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	18833 —	3262 55	22095 55
13	a) Hitelezők különböző czimeken	893227 14	54655 16	947882 30
	b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	717809 08	482670 23	1200479 31
14	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	530395 64	—	530395 64
15	Gidoni alapitvány	5661 53	—	5661 53
16	Girard alapitvány	4977 50	—	4977 50
17	Goldschmiedt alapitvány	3000 —	—	3000 —
18	Felosztható nyereség	410266 07	332241 86	742507 93
		11580385 21	39650544 73	51230929 94
	A jövő években lejárandó tűzbiztositási dijak frt 25.207.847.99			

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triesztben:

Besso M., br. Bruck Ottó, dr. Calabi R., br. Morpurgo József, Segré V. A vezértitkár: **Besso József.**

Magyarországi vezérügynökség BUDAPESTEN, Dorottya-utcza 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágositások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállitmányi- és üvegbiztositások az Assicurazioni Generali, jégbiztositások a Magyar jég- és viszontbiztositó-részvénytársaság és baleset ellen való biztositások az Első oszt. általános baleset ellen biztositó társaság számára legolcsóbb dijak és a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadtatnak.

A zombori főügynökség:

Bárány Lipót és fia.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.